

Így állt össze az augusztusi szám

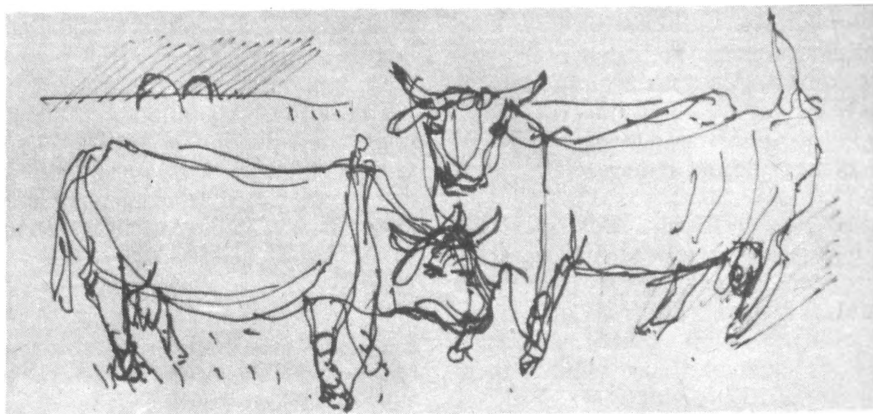
Az első három írással emlékezünk államalapító királyunk halálának 950. évfordulójára. *Szent István* erős kézzel és elszánt akarattal teremtette meg a magyarság megmaradásához és fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges két intézményt, az államot és az egyházat. Egyszersmind az ő nevéhez fűződik az írásbeliség meghonosítása, a kultúraterjesztő templomok, apátságok megalapítása is.

Elöljáróban *E. Kovács Péter*, a fiatal történész foglalja össze Szent István államalapító és művelődésalapozó tevékenységét, majd *V. Bárány Éva* számol be az MTA Történettudományi Intézete, a Magyar Történelmi Társulat és a Katolikus Püspöki Kar rendezésében június 21-én és 22-én lezajlott *Szent István és kora* című tudományos ülésszak előadásairól. Végül *Kamarás István* a pannonhalmi kolostorban, az „első magyarföldi iskolában” szerzetes tanárok és művelődésszociológusok társaságában keresi a választ mai kulturális gondjaink megoldására. Azt írja: „Könyvtárról, könyvtárügyről alig esett szó, mégis végig úgy éreztem, hogy a *Könyvtárost* tudósítom, hogy a mese a könyvtárról, a könyvtárosról is szól.”

E három dolgozattal próbálunk tisztelni nagy királyunk és műve előtt. Nagy királyunkról írtam, akiről a minapában tudtam meg,

hogy valójában félig román volt. Egy pompás Mikes Kelemen-parafrázis keretében *Vári Attila* a *Magyar Ifjúság* 1988/26. számában idézi egy 1984-ben Bukarestben kiadott *Armonia lumii* (Meridiane Könyvkiadó) című könyvből: „Mivel gazdasági, politikai, szociális, kulturális szempontból a szomszédainknál jóval fejletlenebbek voltak, a magyarok örömmel keresték emezek szövetségét. Így például egyik hordavezérük, Géza (972–997) feleségül vette a gyulafehérvári román fejedelem lányát, bizonyos Saroltát. Az ő fiuk Voicu (Wayk) ortodox hitű, de utólag beleegyezett, hogy katolikus rítus szerint is megkereszteljék Kölnben 996-ban, mikor is az István nevet kapta...” Jó ezt tudni. Mint ahogy azt is, hogy a román civilizáció egyik érdemes személyét, *Gerard din Cenedot* a magyarok nem atallják *Szent Gellért* néven Magyarország védőszentjének tekinteni.

E számunkban fejeződik be *Rózsa György* nagydoktori disszertációja téziseinek közlése. Megszívlelendőnek tartom a vizsgálatait, tapasztalatait alapján leszűrt végső konklúzióját: „... a szakirodalmi informatika nemcsak kutatásszervezési és közigazgatási kategória, hanem az *értelmiségi politika* része is. Ha történelmi és egyéb okokból az alkotó értelmiség magyarországi munkafeltételei... nem mérhe-

tők a fejlett országokéhoz, van egy olyan terület – a szakirodalmi információ –, ahol magas színvonalú nemzetközi feltételek között dolgozhat. Ez egyben a magas nemzetközi színvonalhoz való *felzárkózásnak* leggazdaságosabb módja is. Ekként a fejlett szakirodalmi informatika *megtartó és ösztönző erő* és ezáltal válik az értelmiségi politika részévé.”

Találunk egy másik Rózsa-írást is e számban, mégpedig a *Visszhang* rovatban, bár nem a lapban megjelent írással kapcsolatban fejt ki véleményét. Azt kifogásolja, hogy a magyar könyvtárügy némely prominens képviselői (*Vályi Gábor, Juhász Gyula, Kiss Jenő*) a tévé nyilvánossága előtt azt hangoztatták, hogy a magyar könyvtárügy húsz évvel elmaradt a nemzetközi színvonalától. Ő ezt sommás és igaztalan megállapításnak tartja, és javasolja helyzetünk *tudományos igényű* felmérését. Szívesen helyet adunk mind a várhatóan kibontakozó vitának, mint a majd elvégzett felmérés összegzésének.

Megérkezett az első hozzászólás *Papp István* háromrészes innovációs cikkéhez. *Tóth Dezső* szerint napjainkban a könyvtári innovációk kiindulási alapja az a technikai (elsősorban elektrotechnikai), illetve technológiai változás, amely világszerte, így – bár korlátozott mértékben – hazánkban is végbement. A korszerű eszközök munkába állítása ugyanis segít abban, „hogy a könyvtárosok *szemlélete* is megváltozzon, alkalmas legyen az innovációk fogadására, azok integrálására, a hagyományos könyvtári szolgáltatások közé történő beépítésére”. Gondolatai illusztrálásaként összefoglalja az Országos Oktatástechnikai Központ médiatárának másfél évtized alatt elért eredményeit... Itt említem meg, hogy jó néhányan jelezték, hozzá kívánnak szólni *Papp István* cikkéhez.

Szeretnénk, ha *Kovács Emil* két részes, a módszertani munka változásaival foglalkozó cikke is vitára, szakmai konzultációra ösztönözné olvasóinkat. Akárcsak a többrészes innovációs tanulmány esetében, most is felajánljuk, hogy *Kovács Emil* írásának második részét másolatban megküldjük a megszólalni kívánóknak.

„Harapós” cikket találunk a *Műhelykérdések* rovatban *Freisinger Jenő* tollából, a *Rácz Ágnes* nevével jegyzett, *A katalógusok szerkesztése* című útmutató kapcsán (ürügyné?). A dolgozatot nemcsak terjedelmi okokból emeltük ki a „közönséges” könyvkritikák közül, hanem azért is, mert szerzője szerint nem elsősorban

az útmutató hibás abban, hogy az iskolai könyvtárak katalogizálási gyakorlatát nem tudja kellőképpen segíteni. Véleménye szerint: „A hiba lényegében azokban az előírásokban keresendő, amelyek az olvasók érdekeit figyelmen kívül hagyják, és tekintet nélkül a könyvtárak funkciójára, típusára és sajátosságaira – egységességre hivatkozva – azonos eljárásokat követelnek meg.” Az olvasóra bizzuk, mennyire sikerült tételét bizonyítani.

Augusztusi számunkat *Lipták Pál* grafikái díszítik. Borsod megye és Miskolc város *A Könyvhét Hírei* című kitérő könyvheti tájékoztatójában található *Gerő Gyula* tanulmánya, amely a miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban 1988. június 1-től 15-ig rendezett Lipták-képek kiállításának megnyitóján hangozott el (persze rövidítve). *Környei Lászlóné dr.* könyvtárigazgató hozzájárult, hogy a tájékoztatóban megjelent írást *A Könyvtáros galériája* rovatunkban közöljük, bemutatandó a *Művészek és mesterségek vonzásában* élő és alkotó *Lipták Pált*. Ha ugyan a *Könyvtáros* olvasóinak be kell mutatni őt? Az ilyen kérdésre várt felelet: dehogy kell, mindenki ismeri őt, a Békéscsabai Megyei Könyvtár legendás hírű volt igazgatóját, a kiállító festőművészt. Nekem más a véleményem. Az olyan rendhagyó és sikeres pályát, amelyet Lipták futott be, nem lehet elégszer felidézni. Nem tudom, hányszor kapacitáltam régi jó barátját, *Gerő Gyulát* és másokat, hogy készítsenek egy részletekbe menő interjút, amely a Lipták emlékezetében megőrzött rengeteg színes élethelyzetet, epizódot, emberi portrét megörökítené. Tanulságul, okulásul a fiatal generációnak, és nem kis mulatságul az öreg muskétásoknak. *Lipták Pál* minden kísérletnek ellenállt. Míg most *Gerő Gyula* – nagy ravaszul – a miskolci kiállítás megnyitójának ürügyné elmondta, összefoglalta róla a legfontosabbakat. Írását olvasva sajnálhatjuk csak, hogy a remélt „mélyinterjú” nem készült el még. Ami késik, nem múlik.

Legutóbbi számunkban panaszkodtam, hogy már megint költözni kényszerülünk. Gondolom, mire ez a szám az olvasókhöz kerül már az új címen leszünk találhatóak. Tessék megjegyezni: Budapest, 1024., Mártírok útja 55. II. em 4. Telefon: 163-495.

Bereczky László

A cikkek és ismertetések szerzőik véleményét tükrözik, és nem képviselik szükségszerűen a szerkesztőség álláspontját